

A. Η αναγκαιότητα της μεταρρύθμισης

Η νέα πρόταση αφορά στη σύσταση ενός νέου ταμείου, το οποίο θα ονομάζεται Εθνικό Ταμείο Σύγκλισης («Ταμείο»), ως ένα ολοκληρωμένο κρατικό επενδυτικό ταμείο, κατά τα διεθνή πρότυπα των sovereign wealth funds, όπως την Cassa Depositi e Prestiti στην Ιταλία, την Caisse des Dépôts στη Γαλλία, το National Wealth Fund στο Ηνωμένο Βασίλειο ή το Government Pension Fund of Norway στη Νορβηγία.

Το όραμα του Εθνικού Ταμείου Σύγκλισης είναι η ενεργητική διαχείριση των κρατικών περιουσιακών στοιχείων βάσει μιας σταθερής, μακροπρόθεσμης στρατηγικής. Στόχος είναι η αύξηση της αξίας τους, η ενίσχυση των επενδύσεων, ο εκσυγχρονισμός των υποδομών και η αποτελεσματικότερη κατανομή δημόσιων και ιδιωτικών πόρων προς όφελος της κοινωνίας και των πολιτών της.

Η λειτουργία του Ταμείου θα αξιολογείται με βάση συγκεκριμένους και μετρήσιμους οικονομικούς δείκτες, όπως οι επενδυτικές αποδόσεις, η παραγωγικότητα, η απασχόληση, η επίδραση στο ΑΕΠ, καθώς και με κρίσιμους κοινωνικούς δείκτες (ενδεικτικά ανεργία, βιοτικό επίπεδο, επιστροφή ανθρώπινου κεφαλαίου, κλπ.). Παράλληλα, η δημιουργία μιας αξιόπιστης και επαγγελματικής δομής διεθνούς επιπέδου και κύρους επιδιώκει να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των διεθνών επενδυτών και των ευρωπαϊκών θεσμών προς την ελληνική οικονομία.

B. Χρηματοδότηση και μόχλευση κεφαλαίων

Ο στόχος είναι πρωτογενή κεφάλαια 12 δισ. ευρώ σε τέσσερα χρόνια — 1,5 δισ. ετησίως από το εθνικό σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, 1 δισ. ετησίως από την ανακατεύθυνση του επενδυτικού κινήτρου διαμονής από την αγορά έτοιμων ακινήτων προς το Ταμείο (Golden Visa) και 500 εκατ. ετησίως από εθελοντική συμμετοχή μεγάλων ελληνικών επιχειρήσεων. Η πρόσκληση θα απευθυνθεί ενδεικτικά στις 30 εταιρείες της Κύριας Αγοράς του Χρηματιστηρίου Αθηνών με τη μεγαλύτερη κεφαλαιοποίηση, που αντιστοιχεί αθροιστικά σε άνω του 90% της συνολικής κεφαλαιοποίησης του ΧΑ, με αξία περίπου €173 δισ. Κατά συνέπεια η συμμετοχή τους θα αφορά σε 0,3% της συνολικής τους χρηματιστηριακής αξίας. Η πρόσκληση για συμμετοχή θα επεκταθεί και σε λοιπά διακεκριμένα μέλη της εγχώριας επιχειρηματικής κοινότητας.

Τα παραπάνω πρωτογενή κεφάλαια που θα συγκεντρωθούν με συντελεστή μόχλευσης 2x οδηγούν σε επενδυτική ικανότητα που προσεγγίζει περίπου τα 25 δισ. ευρώ στην τετραετία. Ο συντελεστής μόχλευσης 2x αποτελεί μια συντηρητική προσέγγιση στη βάση ότι η πρόσκληση θα απευθυνθεί κατά κύριο λόγο σε αντίστοιχα κρατικά ταμεία στο εξωτερικό, τα οποία είθισται να συμμετέχουν σε παρόμοιου τύπου δράσεις.

Με βάση τα παραπάνω, σε ορίζοντα δεκαετίας η δύναμη πυρός του Εθνικού Ταμείου Σύγκλισης θα ανέρχεται σε επίπεδο ιδίων κεφαλαίων σε ποσό άνω των €50 δισ., δημιουργώντας την πρώτη ενδογενή και αυτόνομη αναπτυξιακή πρωτοβουλία στην οικονομική ιστορία της χώρας.

C. Η προτεινόμενη οργανωτική δομή

ΕΘΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ 100% ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ			
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ · ΑΝΩΤΕΡΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ · ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ			
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΒΡΑΧΙΟΝΑΣ 8 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΠΥΛΩΝΕΣ			
ΠΥΛΩΝΑΣ 1 Υποδομές, μεταφορές και logistics	ΠΥΛΩΝΑΣ 2 Ενεργειακή δημοκρατία, ηλεκτρισμός και ύδατα	ΠΥΛΩΝΑΣ 3 Στέγη και τουριστικές υποδομές	ΠΥΛΩΝΑΣ 4 Ψηφιακή σύγκλιση και εθνική κυριαρχία στην ΤΝ
ΠΥΛΩΝΑΣ 5 Αγροδιατροφή, πρωτογενής τομέας και μεταποίηση	ΠΥΛΩΝΑΣ 6 Εθνική βιομηχανική ανάπτυξη	ΠΥΛΩΝΑΣ 7 Πολιτισμός ως παραγωγικό και εθνικό κεφάλαιο	ΠΥΛΩΝΑΣ 8 Επιχειρηματική μεγέθυνση

D. Οι 8 στρατηγικοί πυλώνες

ΠΥΛΩΝΑΣ 1

Υποδομές, μεταφορές και logistics

Ο πρώτος πυλώνας θα επικεντρώνεται σε μεταφορές και κοινωνικές υποδομές, όπως σχολεία και νοσοκομεία. Η ανάπτυξη των υποδομών θεωρείται καθοριστική για τον εκσυγχρονισμό της χώρας και για τη δημιουργία ευρύτερων κοινωνικοοικονομικών ωφελειών. Στο πλαίσιο αυτό προτείνονται και Θεσμικές Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (Institutional PPPs). Σε αντίθεση με μια συμβατική ΣΔΙΤ, η θεσμική ΣΔΙΤ προβλέπει τη δημιουργία κοινής εταιρείας μεταξύ του Δημοσίου και του ιδιώτη.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Κοινωνικές υποδομές νέας γενιάς (σχολεία, νοσοκομεία)
- Σύγχρονα δίκτυα μεταφορών
- Σιδηροδρομικός εμπορευματικός διάδρομος από τα λιμάνια προς τα Βαλκάνια και την Κεντρική Ευρώπη
- Ενιαίο σύστημα μεταφοράς εμπορευμάτων από τα ελληνικά λιμάνια προς τα Βαλκάνια
- Βελτίωση σιδηροδρομικού δικτύου με πλήρη λειτουργία σηματοδότησης / τηλεδιοίκησης

ΠΥΛΩΝΑΣ 2

Ενεργειακή δημοκρατία, ηλεκτρισμός και ύδατα

Ο πυλώνας αποσκοπεί στη διαμόρφωση μιας ενιαίας εθνικής στρατηγικής για την ενέργεια, τα δίκτυα και τη διαχείριση των υδάτων. Επιδιώκει να συνδυάσει τον δημόσιο έλεγχο κρίσιμων υποδομών με επενδύσεις στις ΑΠΕ, την αποθήκευση ενέργειας και τις νέες πράσινες τεχνολογίες, με σκοπό τη δίκαιη πράσινη μετάβαση.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Ελληνική αλυσίδα συναρμολόγησης εξοπλισμού τεχνολογιών ΑΠΕ, μπαταριών και συστημάτων αποθήκευσης
- Ανάκτηση δημόσιου στρατηγικού ρόλου σε ΔΕΗ
- Ολοκλήρωση διασύνδεσης νησιών
- Υδατική ασφάλεια
- Κλιματική ανθεκτικότητα (πρόληψη, προστασία δασών, αντιμετώπιση πυρκαγιών, αντιπλημμυρικά έργα)

ΠΥΛΩΝΑΣ 3

Στέγη και τουριστικές υποδομές

Ο πυλώνας επικεντρώνεται στην ενεργητική αξιοποίηση της δημόσιας ακίνητης περιουσίας, μεγάλο μέρος της οποίας παραμένει σήμερα ανεκμετάλλευτο. Η παρέμβαση θα συνδυάζει την αναπτυξιακή αξιοποίηση ακινήτων με τη δημιουργία προσιτής και κοινωνικής κατοικίας για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. Στον τουρισμό, ο πυλώνας στοχεύει στη μετάβαση σε ένα πρότυπο τουρισμού υψηλής αξίας, δωδεκάμηνης λειτουργίας και ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Οργανισμός Κοινωνικά Προσιτής Κατοικίας που αναλαμβάνει τη δημιουργία νέων κατοικιών, την αξιοποίηση κενών κτιρίων και την επιστροφή σπιτιών στη μακροχρόνια μίσθωση, με στόχο 50.000 νέες προσιτές στεγαστικές επιλογές μέσα σε 4 χρόνια

ΠΥΛΩΝΑΣ 4

Ψηφιακή σύγκλιση και εθνική κυριαρχία στην ΤΝ

Ο ψηφιακός πυλώνας στοχεύει στην ενίσχυση της τεχνολογικής κυριαρχίας της χώρας και στη δημιουργία εγχώριων υποδομών τεχνητής νοημοσύνης και ψηφιακού μετασχηματισμού. Παράλληλα, θα λειτουργεί οριζόντια, υποστηρίζοντας τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την αύξηση της παραγωγικότητας σε όλους τους υπόλοιπους πυλώνες.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Δημόσια υποδομή υπολογιστικής ισχύος και δεδομένων
- Εγγυημένη πρόσβαση για ερευνητικές ομάδες, νοσοκομεία, σχολεία και μικρές επιχειρήσεις
- Πεδία προτεραιότητας: υγεία και διάγνωση, ενέργεια και δίκτυα, ναυτιλία και εφοδιαστική αλυσίδα και πρόληψη καταστροφών

ΠΥΛΩΝΑΣ 5

Αγροδιατροφή, πρωτογενής τομέας και μεταποίηση

Ο πυλώνας επιδιώκει τον παραγωγικό και τεχνολογικό μετασχηματισμό της ελληνικής γεωργίας, με έμφαση στην πράσινη και έξυπνη παραγωγή. Μέσω νέων επενδύσεων, συνεργατικών σχημάτων και καλύτερης αξιοποίησης των υποδομών, στοχεύει στην αύξηση της παραγωγικότητας, βελτίωση ποιότητας και στην ενίσχυση της αγροδιατροφικής αλυσίδας.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Σύγχρονα αρδευτικά δίκτυα
- Ενιαίο έργο ταμίευσης και εκσυγχρονισμού των αρδευτικών δικτύων στη Θεσσαλία και στην κεντρική Ελλάδα
- Αγροδιατροφικά συμπλέγματα που μετατρέπουν το χύδην προϊόν σε τεχνολογία, επωνυμία και εξαγωγή
- Τράπεζα γης που μισθώνει μακροχρόνια δημόσιες εκτάσεις σε νέους αγρότες

ΠΥΛΩΝΑΣ 6

Εθνική βιομηχανική ανάπτυξη

Ο πυλώνας στοχεύει στην ενίσχυση της εγχώριας παραγωγικής και τεχνολογικής βάσης στους τομείς της άμυνας και της βιομηχανίας. Προτεραιότητα αποτελεί η ανάπτυξη εφαρμοσμένης έρευνας και παραγωγικής και εξαγωγικής ικανότητας, ώστε οι βιομηχανικές και αμυντικές δαπάνες να δημιουργούν διατηρήσιμη προστιθέμενη αξία στην ελληνική οικονομία.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Ειδική Ζώνη Αμυντικής Βιομηχανίας στη Θράκη
- Σύγχρονες βιομηχανικές ζώνες και κέντρα εφαρμοσμένης τεχνολογίας σε κάθε περιφέρεια
- Ανασυγκρότηση ναυπηγοεπισκευαστικής βιομηχανίας με έμφαση στην τεχνολογία σε Πέραμα, Ελευσίνα, Σύρο και Χαλκίδα

ΠΥΛΩΝΑΣ 7

Πολιτισμός ως παραγωγικό και εθνικό κεφάλαιο

Ο πυλώνας αντιμετωπίζει τον ελληνικό πολιτισμό ως πηγή οικονομικής αξίας, διεθνούς επιρροής και ενίσχυσης της εθνικής ταυτότητας. Μέσα από ένα ισχυρό ελληνικό brand και εμβληματικές πολιτιστικές υποδομές, επιδιώκει να συνδέσει την πολιτιστική κληρονομιά με τον τουρισμό και την παραγωγή αξίας.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Ενιαία ψηφιακή βιβλιοθήκη που θα συγκεντρώνει την οικουμενική κληρονομιά του Ελληνισμού
- Μουσείο Δημοκρατίας
- Μουσείο της Ιστορίας του Ολυμπισμού

ΠΥΛΩΝΑΣ 8

Επιχειρηματική μεγέθυνση

Σκοπός είναι η χρηματοδότηση αναπτυξιακών έργων και επιχειρήσεων από τη φάση του σχεδιασμού μέχρι την ολοκλήρωση και την παρακολούθηση της επένδυσης.

Ενδεικτικές επενδύσεις:

- Ταμείο Επιχειρηματικής Μεγέθυνσης και Βιομηχανικού Μετασχηματισμού
- Πλατφόρμα Χρηματοδότησης Εξαγωγών, Επιχειρηματικής Ενοποίησης και Εφοδιαστικής Αλυσίδας
- Πλατφόρμα Χρηματοδότησης Κλιματικού Κινδύνου και Ανθεκτικότητας